

nadační fond
muži proti rakovině

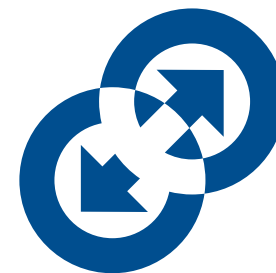
Permanentní brachyterapie

Online poradna

Zřídili jsme pro Vás anonymní online
poradnu na: www.rakovinaprostaty.cz

nadační fond
muži proti rakovině

Permanentní brachyterapie

Obsah:

- Jakým způsobem brachyterapie léčí rakovinu prostaty?
- U koho lze o brachyterapii uvažovat?
- V čem spočívají její výhody a nevýhody?
- Co léčba obnáší?
- Co následuje po léčbě?
- Jaké jsou vedlejší účinky této léčby?

Permanentní brachyterapie

Vysvětlení termínů rakovina prostaty, karcinom prostaty a nádor prostaty:

V následujícím textu jsou použity termíny rakovina prostaty, karcinom prostaty a nádor prostaty. V tomto textu se jedná o synonyma, tedy termíny, které vyjadřují stejný význam. Lze to vysvětlit skutečností, že zhoubné nádory obecně dělíme do několika skupin, jednou z nich jsou rakovinné nádory (latinsky karcinomy). V případě prostaty se zhoubný nádor vyskytuje téměř pouze v podobě rakovinného nádoru (karcinomu). Proto tedy v případě zhoubného nádoru prostaty často používáme i synonyma: rakovina prostaty nebo karcinom prostaty.

Tento základní přehled je určen pro muže, kteří v rámci léčby rakoviny prostaty uvažují o podstoupení jednoho typu interní radioterapie, který se nazývá permanentní brachyterapie. Tyto informace mohou být užitečné i pro partnerky či partnery mužů s rakovinou prostaty a pro jejich rodiny. Je zde popsáno, jak se rakovina prostaty léčí za pomoci radioaktivních zrn, která se zavádějí do prostaty. Rovněž se můžete setkat s názvem nízkodávková brachyterapie.

Každá nemocnice uplatňuje trochu jiný přístup, je tedy vhodné k tomuto základnímu přehledu přistupovat jako k všeobecnému průvodci tím, co můžete očekávat, a na podrobnosti o léčbě, která vám je dostupná, se zeptat svého lékaře nebo zdravotní sestry.

V tomto základním přehledu znamená výraz brachyterapie permanentní brachyterapii. Není zde popisována externí radioterapie (EBRT) ani jeden další typ brachyterapie, která se nazývá dočasná brachyterapie.

Jakým způsobem brachyterapie léčí rakovinu prostaty?

Permanentní brachyterapie, známá také jako nízkodávková brachyterapie, obnáší zavedení drobných radioaktivních zrn do prostaty. Ta svou velikostí i tvarem připomínají zrnka rýže. Zrna zůstávají v prostatě, kde v průběhu několika měsíců nepřetržitě vydávají určitou dávku záření.

Toto záření vyvolává změny buněk a zastavuje jejich dělení a růst. Rakovinné buňky se nedokáží po tomto poškození zregenerovat a odumírají, normální zdravé buňky se ovšem dokáží samy snáze opravit.

Tento typ záření se v těle nešíří do velkých vzdáleností, takže zdravá tkáň v okolí prostaty bude ozářena mnohem menší dávkou radiace než samotná prostata.

Zrna zůstanou v prostatě zavedena trvale a nebudou se vyjímat.

Zhruba po 8 až 10 měsících bude prakticky veškerá radiace vyzářena a zrna již nebudou aktivní.

Existuje další typ brachyterapie, která se nazývá dočasná neboli vysokodávková brachyterapie. Je méně častá než permanentní brachyterapie a lze o ní uvažovat u mužů, u nichž se rakovina prostaty začíná šířit do jejího bezprostředního okolí (tedy s lokálně pokročilou rakovinou prostaty).

*Podrobněji se o tomto tématu můžete dočíst v našem základním přehledu **Dočasná brachyterapie**.*

U koho lze o brachyterapii uvažovat?

Brachyterapie je vhodná pro muže, jejichž rakovina se nerozšířila mimo prostatu (jde o lokalizovanou rakovinu prostaty). U mužů se často podává samostatně, pokud ale existuje větší riziko, že by se rakovina mohla šířit, lze ji podat spolu s dalším typem radioterapie, která se nazývá externí radioterapie. Brachyterapie může být také podána spolu s hormonální léčbou.

Mezi další možnosti léčby patří následující:

- Aktivní sledování
- Pozorné vyčkávání
- Operace (radikální prostatektomie)
- Externí radioterapie
- Dočasná brachyterapie.

Rovněž vám může být nabídnuta metoda s názvem vysoce intenzivní zacílený ultrazvuk (HIFU) nebo kryoterapie. Tyto metody nejsou ve příliš rozšířené a v současnosti probíhá výzkum zaměřený na studium lepších způsobů jejich provádění. Zmíněné metody mohou být dostupné ve specializovaných centrech nebo v rámci klinického hodnocení.

Brachyterapie je při léčbě rakoviny prostaty stejně účinná jako jiné možnosti léčby, jako je operace (radikální prostatektomie) nebo externí radioterapie. Není ovšem k dispozici dostatek důkazů, aby bylo možné říci, zda je lepší než tyto další způsoby léčby.

Zvažujete-li brachyterapii jako jednu z možností, lékař nebo zdravotní sestra s vámi projdou následující body, aby ověřili, zda je tato léčba pro vás vhodná.

Stádium a stupeň rakoviny

Brachyterapie je nejvhodnější pro muže, kteří mají lokalizovanou rakovinu prostaty,

jež byla posouzena jako málo riziková. Důvodem je to, že radiace z radioaktivních zrn se nedostává příliš daleko.

Nádorové onemocnění může být popsáno jako málo rizikové, jestliže:

- hladina PSA je 10 ng/ml nebo nižší, a dále
- Gleasonovo skóre je rovno 6 nebo nižší, a dále
- stádium rakoviny je T1 až T2a.

Je-li hladina PSA v rozmezí 10 až 20 a Gleasonovo skóre 7, může být brachyterapie stále jednou z možností, pakliže testy prokáží, že pravděpodobně nedošlo k jejímu rozšíření mimo prostatu. Každé centrum ovšem používá svá vlastní pravidla, je tedy vhodné si tuto skutečnost ověřit u lékaře nebo zdravotní sestry.

Je-li hladina PSA vyšší než 20, nebude samotná brachyterapie vhodná, protože existuje možnost, že došlo k rozšíření rakoviny mimo prostatu – a to i v případě, že tato skutečnost nebude vyplývat z pořízených snímků. Můžete ovšem nejspíše podstoupit brachyterapii v kombinaci s externí radioterapií a hormonální léčbou.

Velikost prostaty

Brachyterapie nemusí být vhodná pro muže s velkou prostatou. Je-li vaše prostata velká, může vám být tři měsíce před léčbou podávána hormonální léčba, která povede k jejímu zmenšení.

Potíže s močením

Brachyterapie nemusí být vhodná pro muže, kteří mají závažné potíže s močením, například potíže způsobené zvětšenou prostatou. Mezi ně patří slabý proud moči nebo problémy s vyprázdněním močového měchýře. Brachyterapie může tyto problémy zhoršovat. Před léčbou se vás lékař nebo zdravotní sestra zeptají, zda nemáte problémy s močením, a je možné, že podstoupíte určitá vyšetření.

Pokud máte potíže s močením, specializovaný lékař se je ve spolupráci s vámi pokusí zmírnit.

Transuretrální resekce prostaty (TURP)

Transuretrální resekce prostaty (TURP) je chirurgický zákrok s odnětím prostatické tkáně. Je možné, že jste tento zákrok již v minulosti absolvovali jako léčbu příznaků spojených se zvětšenou prostatou. Pokud vám byl tento zákrok proveden nedávno, může být nutné před brachyterapií vyčkat tři až šest měsíců. Některá centra mužům po TURP brachyterapii nenabízejí.

Anestetika

Během brachyterapie se používají anestetika, abyste během procedury necítili bolest nebo se nehýbali. Brachyterapie přichází v úvahu pouze v případě, že váš zdravotní stav podání anestetik umožňuje.

Plánování rodičovství

Brachyterapie může ovlivnit vaši schopnost počít dítě (plodnost). Pokud plánujete rodinu, je vhodné tuto otázku probrat s praktickým lékařem, případně se specializovaným lékařem nebo zdravotní sestrou. Další informace jsou uvedené na stránce 17.

Máte-li nejasnosti o diagnóze či možnostech léčby

Pokud máte nějaké dotazy k diagnóze, zeptejte se lékaře nebo zdravotní sestry. Oba vám ochotně vysvětlí výsledky vašich testů a proberou s vámi možnosti léčby. Je důležité, abyste před rozhodnutím o léčbě měli pocit, že máte dostatek času na rozmyšlenou, a také všechny potřebné informace. Podrobnější informace o diagnóze a léčbě naleznete v našich základních přehledech. Rovněž se můžete obrátit na specializované zdravotní sestry na naší důvěrné asistenční lince.

Jaké jsou výhody a nevýhody této léčby?

Výhody

- *Pobyt v nemocnici k podání léčby trvá pouze jeden nebo dva dny.*
- *Zotavení je rychlé, většina mužů se může ke svým běžným činnostem obvykle vrátit během pár dnů.*
- *Při brachyterapii budete pod anestézií kratší dobu než při operaci, jelikož tento zákrok je rychlejší. To znamená, že se po anestézii také rychleji zotavíte.*
- *Záření se uvolňuje uvnitř prostaty a nedostává se příliš daleko, může tedy dojít k poškození okolních oblastí v menší míře.*
- *Rovněž může dojít k menšímu poškození cév a nervů, které kontrolují erekci, než při jiných způsobech léčby rakoviny prostaty.*

Nevýhody

- *Brachyterapie může vyvolávat vedlejší účinky, jako jsou problémy s močením, střevní potíže a problémy s erekcí.*
- *Vyžaduje jedno nebo dvě anestetika, v závislosti na použité metodě. Anestetikum může mít vedlejší účinky.*
- *Možná bude trvat nějaký čas, než budete vědět, zda byla léčba úspěšná.*

Co jeden člověk vnímá jako výhodu, může být pro jiného nevýhodou.

O své vlastní situaci si můžete promluvit se svým lékařem nebo zdravotní sestrou.

Co léčba obnáší?

Pokud se rozhodnete pro brachyterapii, budete doporučeni ke specialistovi, který provádí léčbu nádorových onemocnění pomocí radioterapie, a který se nazývá klinický onkolog. Samotnou léčbu naplánuje a bude provádět tým specialistů, k nimž se řadí terapeutičtí radiologové, urologové, fyzikové a někdy také specializovaná zdravotní sestra.

Léčba vám bude podána během jedné nebo dvou návštěv v nemocnici. Pokud bude léčba naplánována pouze s jednou návštěvou, proběhne sezení, při němž se léčba naplánuje, a léčba bude provedena za použití stejného anestetika v ten samý den (procedura v jedné fázi). V takovém případě nemusí být nutné, abyste v nemocnici zůstali přes noc.

Bude-li léčba rozdělena do dvou návštěv, při první z nich se léčba naplánuje a při druhé, s odstupem zhruba dvou až čtyř týdnů, se provede implantace radioaktivních zrn (procedura ve dvou fázích).

V některých nemocnicích se léčba plánuje současně se zavedením zrn. Tato možnost není dostupná všude, je tedy vhodné se nejprve zeptat lékaře. Někdy se tato forma léčby označuje jako 4D brachyterapie.

Existují dva typy zrn pro brachyterapii – volná a pletená. Pletená zrna jsou spojená materiálem ve formě vlákna. Mohou vám být zavedena zrna libovolného typu, případně obojí.

Sezení s plánováním léčby

Cílem sezení s plánováním, které se také označuje jako „objemová studie“, je změřit velikost a umístění prostaty, aby bylo možné zjistit, kolik radioaktivních zrn budete potřebovat. Toto sezení s plánováním je rovněž finální kontrolou toho, zda je léčba pro vás vhodná. Občas se stane, že léčba bude vyhodnocena jako technicky

neschůdná kvůli umístění pánevních kostí vůči prostatě. Pokud se tak stane, specialista s vámi probere jiné možnosti léčby.

Před tímto sezením je velmi vhodné specialistu informovat o tom, zda užíváte nějaké léky, zejména léky na ředění krve, jako je aspirin nebo warfarin. Žádné léky nevynechte, aniž byste si promluvili s lékařem nebo zdravotní sestrou.

V den před tímto sezením může být rovněž třeba užít laxativum k vyprázdnění střev.

Může vám být podána celková anestezie, v tom případě budete během procedury spát. Jinou možností je spinální nebo epidurální anestezie, v tom případě budete vzhůru, nebudete ale nic cítit. Různé možnosti s vámi probere lékař nebo zdravotní sestra.

Specialista vám do konečníku (rekta) šetrně zavede ultrazvukovou sondu.

Ta se připojí k monitoru, na němž se zobrazí trojrozměrný obraz prostaty.

Lékař podle jejího zobrazení určí počet zrn, která bude nutno zavést, a také to, kam přesně je bude nutno zavést. Celý postup obvykle trvá půl hodiny, a pokud se nebude vlastní implantace zrn provádět v ten samý den, můžete hned po něm odejít domů.

Je vhodné požádat někoho z přátel nebo členů rodiny, aby vás odvezl domů, protože po celkové anestezii nebudete moci 24 hodin řídit.

Implantace radioaktivních zrn

Ve většině center obdržíte informace o tom, nakolik má být před léčbou plný či prázdný váš močový měchýř a střeva. Je možné, že den předem budete muset doma užít další laxativum k vyprázdnění střev, případně vám zdravotní sestra podá v den výkonu vhodnou medikaci (klystýr). Klystýr je tekutý přípravek, který se podává přímo do konečníku.

Po znecitlivění (pod anestezii), ještě před implantací zrn, vám může specialista do močového měchýře penisem zavést tenkou trubičku (katetr neboli cévku). Díky tomu se bude močová trubice v oblasti prostaty zobrazovat na ultrazvuku. Po zavedení katetru následuje zavedení ultrazvukové sondy do konečníku, aby bylo možné prostatu zobrazit a sledovat, kam budou zrna implantována. Zavedení katetru odvádí během zákroku z těla moč.

Specialista poté do prostaty zavede skrze perineum, což je oblast mezi varlaty a řitním otvorem (anus), tenké jehly. Těmito jehlami se následně do prostaty umístí vlastní zrna. Jehly se poté vyjmou a v prostatě zůstanou samotná zrna.

V závislosti na velikosti prostaty bude do prostaty zavedeno 60 až 120 zrn za pomoci zhruba 20 až 25 jehel.

Implantace zrn trvá 30 až 45 minut, pokud jste již předem absolvovali sezení s plánováním léčby (metoda ve dvou fázích), nebo hodinu až hodinu a půl, pokud se plánování léčby a vlastní léčba provádějí současně (metoda v jedné fázi).

Po výkonu

Pokud vám byla podána celková anestezie, probudíte se v místnosti určené k zotavení, a poté se vrátíte na oddělení nebo do prostor k propuštění. Máte-li stále zaveden katetr, buď jej zdravotní sestra vyjme ještě před probuzením z anestezie, nebo zůstane zaveden ještě několik hodin a vyjme se předtím, než půjdete domů. Vyjmutí katetru by nemělo být bolestivé.

Mnoho lidí se po anestezii cítí dobře, někteří ale mohou mít vedlejší účinky, například pociťovat nevolnost nebo závratě. Pro některé muže je močení po anestezii obtížné. Domů se budete moci vrátit, až se z anestezie zotavíte, a až budete schopni normálně močit. Můžete být propuštěni v ten samý den nebo v nemocnici zůstat přes noc.

Lékař nebo zdravotní sestra vám vydají veškeré léky, které budete doma potřebovat. Může se jednat o léky k zamezení potíží s močením (například tamsulosin) a antibiotika pro prevenci případné infekce. Může se vyskytnout určitý dyskomfort nebo krvácení z perinea v místě, kam byly zavedeny jehly, takže vám lékař může dát také léky proti bolesti.

Co následuje po léčbě?

Preventivní opatření

Je bezpečné se pohybovat v blízkosti ostatních lidí, v rámci prevence byste si ale během prvních dvou měsíců po zavedení léčby neměli na delší dobu sedat příliš blízko těhotných žen nebo dětí. Rovněž byste neměli nechávat děti, aby vám seděly na klíně, nebo je každý den chovat déle než jen pár minut. O tom s vámi podrobněji promluví lékař nebo zdravotní sestra.

Vzácně se může stát, že se některé zrno vyplaví s močí. Pokud se tak stane, poraďte se s lékařem nebo zdravotní sestrou. Některé nemocnice doporučují dvakrát za sebou spláchnout, pokud mohlo dojít k úniku zrna. Zrno nikdy neberte přímo do ruky, použijte nějakou pomůcku s dostatečně dlouhou „násadou“ – například lžičku, a zrno dejte do uzavřené nádoby. Poté kontaktujte nemocnici, která vás poučí o jeho bezpečné likvidaci. Pokud se budete domnívat, že došlo k vyplavení zrna s močí, nezapomeňte to sdělit lékaři nebo zdravotní sestře. Neznamená to, že léčba nebude fungovat, protože množství radiace, která i tak v prostatě zůstává, je pro léčbu rakoviny postačující.

Zrna použitá pro brachyterapii sice obvykle v prostatě zůstávají, existuje nicméně určité riziko, že by se některé ze zrn mohlo uvolnit do krevního řečiště a dojít k jeho zanesení do jiné části těla. K tomu dochází pouze u volných zrn. Nejsou k dispozici žádné důkazy o tom, že by v takovém případě docházelo k nějakému poškození

zdraví, a často se takový únik zrna zjistí ze snímku pořízeného při další kontrole u lékaře. Pokud budete pociťovat nějaké obtěžující příznaky, sdělte to lékaři nebo zdravotní sestře.

Někteří muži mohou brachyterapii zavrhnout z osobních důvodů nebo náboženského přesvědčení. Důvodem je to, že pokud by brzo po podání léčby došlo z jakéhokoliv důvodu k úmrtí, přítomnost radioaktivních zrn znamená, že až dva roky po brachyterapii nepřipadá v úvahu kremace. Pokud je pro vás tato skutečnost problémem, promluvte si s lékařem nebo se zdravotní sestrou.

Návrat k normálním činnostem a do práce

Návrat ke každodenním činnostem bývá možný během pár dnů. Do práce se můžete vrátit hned, jakmile se na to budete cítit, což obvykle také závisí na tom, v jaké míře je součástí vaší práce fyzická námaha. O tom, kdy můžete znovu začít s fyzickou aktivitou, jako je jízda na kole, se poraďte s lékařem nebo zdravotní sestrou. Informace o tom, kdy lze zahájit sexuální aktivitu, naleznete na stránce 17.

Cestování

Lékař nebo zdravotní sestra vám možná předají informační kartičku, na které bude uvedeno, že jste byli ošetřeni vnitřním ozářením. Tuto kartičku s sebou všude noste vždy, když budete na cestách, zejména při cestování letadlem, protože radiace ze zrn zavedených při brachyterapii může spustit bezpečnostní skenery na letišti. Pokud budete mít nějaké obavy v souvislosti s dovolenou nebo svými cestovatelskými plány, promluvte si s lékařem nebo zdravotní sestrou.

Následná kontrola

Po čtyřech až šesti týdnech od podání léčby se provede vyšetření počítačovou tomografií (CT) nebo magnetickou rezonancí (MRI) k ověření polohy zrn.

Sledování hladiny PSA

Po léčbě se provádí pravidelné měření hladiny PSA s cílem sledovat, jak byla

brachyterapie účinná. Rovněž budete dotazováni na případné vedlejší účinky. Ve většině center se hladina PSA zkontroluje po šesti až dvanácti týdnech od ukončení léčby. Poté se bude první dva roky kontrolovat nejméně jednou za šest měsíců a dále nejméně jednou ročně. Sledování probíhá v různých centrech odlišně. Informaci o tom, jak často se bude hladina PSA měřit, vám sdělí lékař nebo zdravotní sestra.

Pokud byla léčba úspěšná, hladina PSA by měla klesnout. Rychlost jejího poklesu a to, jak velký tento pokles bude, se nicméně u jednotlivých mužů liší.

Po brachyterapii může hladina PSA opět začít stoupat, protože prostata bude nadále produkovat určité množství této bílkoviny.

Někdy se po zhruba jednom až dvou letech od léčby objevuje nárůst a pokles PSA, což se označuje jako „PSA bounce fenomén“ (neboli přechodné zvýšení PSA) a neznamena to, že se rakovina vrátila.

Významný nárůst hladiny PSA nebo její setrvalý růst během několika měření může být nicméně známkou toho, že se rakovina vrátila, a může být tedy potřeba další léčba. Pokud hladina PSA skutečně začne stoupat, promluvte si o vhodné léčbě s lékařem nebo zdravotní sestrou. Může vám být nabídnuta hormonální léčba nebo operace.

Jaké jsou vedlejší účinky?

Podobně jako všechny způsoby léčby, také brachyterapie může způsobovat vedlejší účinky. Ty se u každého muže mohou projevovat jinak, a také se nemusejí objevit všechny.

Několik dnů, než začne radiace ze zavedených zrn působit, nemusíte pociťovat vůbec žádné vedlejší účinky. Intenzita vedlejších účinků bývá obecně nehorší několik týdnů až měsíců po léčbě, kdy je radiační dávka nejsilnější, poté by se ale měl během následujících měsíců snižovat spolu s tím, jak se bude radiační dávka ze zrn snižovat.

U některých mužů, kteří podstoupili brachyterapii spolu s externí radioterapií, mohou být vedlejší účinky horší.

Vedlejší účinky mohou být výraznější také v případě, že jste měli nějaké potíže již před vlastní léčbou. Pokud jste již například měli potíže s močením, problémy s erekcí nebo střevní problémy, mohou se tyto potíže po léčbě zhoršit.

Po výkonu se mohou objevit následující vedlejší účinky.

- U některých mužů se pár dnů až týdnů objevuje příměs krve v moči nebo dochází ke změně zbarvení spermatu.
- V oblasti mezi varlaty a konečníkem může dojít ke zhmoždění a můžete zde pociťovat bolest, která se může šířit podél vnitřní strany stehen a do penisu. Tyto projevy vymizí do jednoho nebo dvou týdnů.
- Někteří muži pociťují dyskomfort při močení a mají potřebu močit častěji, zejména v noci.

Některé vedlejší účinky se mohou rozvíjet během několika týdnů a mohou trvat o něco déle. Jedná se o mimo jiné o potíže s močením, problémy s erekcí, střevní potíže a únavu.

Potíže s močením

Brachyterapie způsobuje otok prostaty. Tím může docházet k zúžení močové trubice (striktura) a k podráždění močového měchýře. Výsledkem mohou být potíže následujícího typu:

- potřeba častého močení,

- pocit, že se musíte bezodkladně vymočit,
- určitá prodleva předtím, než začnete močit,
- tenký proud moči,
- dyskomfort nebo pocit pálení při močení.

Tyto problémy bývají horší během prvních pár týdnů po léčbě, obvykle se ale po pár měsících začínají zlepšovat. Striktura se nicméně může rozvinout později a může si vyžadovat léčbu.

Úlevu od potíží s močením mohou přinést léky, které se nazývají alfa blokátory, a také nesteroidní protizánětlivé léky (NSAID). Rovněž si můžete pomoci tím, že budete pít hojně množství tekutin (dva litry neboli tři až čtyři penty za den), a že omezíte příjem nápojů, které mohou dráždit močový měchýř – to jsou například sycené nápoje, nápoje obsahující kofein (čaj, káva a kola) a alkohol.

U některých mužů se po brachyterapii objevuje náhlá a bolestivá nemožnost se vymočit (akutní retence moči). Pokud se tak stane, kontaktujte okamžitě lékaře nebo zdravotní sestru, případně se co nejdříve dostavte na pohotovost (urgentní příjem) ve své nemocnici. Pravděpodobnost retence moči je vyšší, máte-li větší prostatu, nebo pokud jste měli nějaké příznaky již před léčbou. Na toto riziko se zeptejte svého lékaře nebo zdravotní sestry.

Po brachyterapii se může projevit únik moči (inkontinence moči), nicméně z některých realizovaných studií vyplývá, že toto riziko je nízké. Pokud vám byla v minulosti provedena transuretrální resekce prostaty (TURP), může být pravděpodobnost problémů s únikem moči vyšší. Na riziko rozvoje inkontinence moči se zeptejte svého lékaře nebo zdravotní sestry. Potíže s únikem moči se mohou časem zlepšit.

Problémy s erekcí

Brachyterie může způsobovat poškození cév a nervů, které kontrolují erekci,

a tudíž také ovlivnit vaši schopnost nástupu a udržení erekce (erektilní dysfunkce). Tyto potíže se nemusejí objevit ihned po léčbě, jejich rozvoj může nějaký čas trvat.

Riziko dlouhodobých problémů s erekcí po brachyterapii je u každého muže jiné. Toto riziko je vyšší, pokud jste již před léčbou měli problémy s erekcí, nebo jestliže je vám současně podávána hormonální léčba nebo externí radioterapie.

Sexuální aktivita a plodnost

Někteří muži zjišťují, že nějakou dobu po léčbě ztrácí o sex zájem. Důvodem může být pocit únavy a určitá bolest nebo otok v oblasti, kam byla léčba podána. Případně se u nich mohou vyskytovat výše uvedené vedlejší účinky, které mají na touhu po sexu vliv.

I když je ztráta implantovaných zrn při ejakulaci vzácná, v rámci prevence je nicméně třeba, abyste během prvních dvou měsíců po léčbě používali kondom.

Možná zjistíte, že množství ejakulátu je menší, než jaké bývalo dříve. Důvodem je trvalý vedlejší účinek brachyterie. Přesto ale může být vaše schopnost oplodnění zachována. Změny spermatu následkem záření během brachyterie by mohly ovlivnit dítě počaté během léčby, nicméně riziko, že se tak stane, je velmi nízké. Je třeba, abyste se během léčby a až jeden rok po jejím podání vyvarovali početí dítěte – například používáním kondomu nebo jiné formy antikoncepce.

Hodláte-li mít děti, může být vhodné si sperma uložit, ještě než léčbu zahájíte, a později jej v případě postižení plodnosti využít. Je-li pro vás tato problematika významná, je vhodné se zeptat lékaře nebo zdravotní sestry, zda ve vašem regionu existuje možnost uložení spermatu.

Střevní potíže

Brachyterie může způsobovat zánět střevní sliznice (proktitidu).

Podstupujete-li také externí radioterapii, pravděpodobnost střevních potíží je vyšší.

Mohou se projevit příznaky, jako je řídká a vodnatá stolice (průjem), krvácení z konečníku (proktitida), zvýšená plynatost, nucení na stolici častěji, případně nutnost okamžité návštěvy toalety (rektální urgence). Někteří muži mohou pocíťovat nutkání na stolici bez následného vyprázdnění.

Většina z těchto střevních potíží bývá mírná a během prvního roku po brachyterapii postihuje méně než jednoho muže z pěti (20 procent). Také se může stát, že se střevní potíže rozvinou až po dvou až třech letech od léčby.

Krvácení z konečníku je vzácný vedlejší účinek brachyterapie, může být ale známkou jiných střevních potíží, například rakoviny střev, je tedy důležité o případných příznacích říci zdravotní sestře nebo praktickému lékaři. Tito zdravotníci vám budou schopni poradit vhodné způsoby léčby ke zmírnění tohoto vedlejšího účinku.

Únava

Účinek záření na organismus může u některých mužů vyvolávat únavu. Pokud budete během noci častěji vstávat kvůli močení, můžete se i z tohoto důvodu během dne cítit unaveni. Důležité je, abyste lékaři nebo zdravotní sestře sdělili, jak moc vám únava činí potíže, aby vám mohli pomoci s nalezením možností, jak ji řešit.

- Zjistíte-li přítomnost velkého množství krve nebo sraženin v moči, případně pokud se náhle dostaví neschopnost se vymočit, může se jednat o známku krvácení v prostatě nebo akutní retence moči. Tyto stavy si vyžadují co nejrychlejší léčbu.
- Pokud budete mít vysokou teplotu (nad 38 °C neboli 101 °F), ať už se zimnicí nebo bez ní, může se jednat o známku infekce.

Kdy je třeba kontaktovat lékaře nebo zdravotní sestru

Lékař nebo zdravotní sestra vám dají telefonní číslo, na které můžete zavolat v případě, že budete mít nějaké otázky nebo obavy. Pokud se u vás objeví některé z následujících stavů, kontaktujte je nebo se rovnou dostavte na pohotovost (urgentní příjem) nemocnice.

ZMĚŇ POHLED NA MUŽSKÉ ZDRAVÍ.

MOVEMBER.COM

VŠICHNI BOJUJÍ
PROTI RAKOVINĚ
PROSTATY, VARLAT
A ZA MUŽSKÉ
ZDRAVÍ.

MOVEMBER.COM

ZAPOJ SE!

nadační fond
muži proti rakovině

MOVEMBER.COM

Co je Movember?

Movember je každoroční osvětová akce, jejímž cílem je důrazně upozornit na problematiku mužského zdraví, zejména rakovinu prostaty, varlat a v neposlední řadě i psychické problémy s tím spojené.

Proč Movember?

Muži z celého světa, kterým není lhostejné mužské zdraví, si po celý listopad pěstují knír. Název Movember je složeninou anglického slova Moustache a November.

Proč si nechat narůst knír?

Muži čelí zdravotní krizi, o které se ale nemluví. Umírají zbytečně mladí. Chceme s tím něco udělat a k tomu potřebujeme Vaši pomoc. Každý muž, který si nechá během listopadu narůst knír, vyjadřuje solidaritu s ostatními muži a zároveň pomáhá ve svém okolí šířit důležitou osvětu. Každý bez ohledu na pohlaví se může zapojit i do netradičního fundraisingu, a to registrací na www.movember.com. Vybrané prostředky v České republice jsou využívány na výzkum, osvětové kampaně a nákup zdravotnického vybavení pro urologická oddělení prostřednictvím **Nadačního fondu Muži proti rakovině**.

Jak se můžete do Movemberu zapojit?

1. Registrujte se na www.movember.com a připravte se na kníratý měsíc.
2. Nechte si narůst knír a pečujte o něj po celých 30 listopadových dní.
3. Řekněte svým přátelům, co je Movember a proč jste se do něj zapojili.
4. Pokuste se netradiční a zábavnou formou získat finanční prostředky na podporu mužského zdraví.

Návod a tipy na www.movember.com.

**Zapojte se do Movemberu
a nechte si letos v listopadu narůst knír
na podporu mužského zdraví!**

Držitelem licence Movember na území České republiky je
Nadační fond Muži proti rakovině. www.muziprotirakovine.cz

nadační fond
muži proti rakovině

Nezůstávejte
v tom **sami!**

nadační fond
muži proti rakovině

Online poradna pro muže
s diagnostikovanou
rakovinou prostaty a varlat
www.muziprotirakovine.cz

